

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 17 päivänä elokuuta 2016

646/2016

Laki

ulkomaalaislain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan ulkomaalaislain (301/2004) 9 §:n 2 momentti, 128 §, 193 §:n 2 momentti, 196 ja 198 § sekä 199 §:n 1 ja 3 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 128 § laissa 813/2015, 193 §:n 2 momentti laissa 1445/2015, 196 § osaksi laissa 132/2016 ja 199 §:n 1 ja 3 momentti laissa 194/2015, sekä

lisätään 190 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 516/2008, 1214/2013 ja 132/2016, uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 momentti siirtyy 4 momentiksi, lakiin uusi 197 a § ja 201 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 194/2015, uusi 6 momentti, seuraavasti:

9 §

Oikeusapu

Oikeusapuun ei kuulu avustajan läsnäolo 97 a §:ssä tarkoitettussa turvapaikkapuhuttelussa, ellei avustajan läsnäolo ole erityisen painavista syistä tarpeen. Jos hakija on ilman huoltajaa maassa oleva alle 18-vuotias, oikeusapuun kuitenkin kuuluu avustajan läsnäolo turvapaikkapuhuttelussa.

128 §

Asian käsittely uudelleen käräjäoikeudessa

Jollei säilöön otettua ulkomaalaista ole määrätty päästettäväksi vapaaksi, sen käräjäoikeuden, jonka tuomiopiiriin säilöön otetun säilyttämispaikkakunta kuuluu, on säilöön otetun pyynnöstä otettava säilöön ottamista ja 123 a §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettua poikkeuksellista sijoittamista koskeva asia uudelleen tutkittavaksi. Asia on otettava käsiteltäväksi viipymättä ja viimeistään neljän vuorokauden kuluttua pyynnön esittämisestä. Säilöön ottamista koskevaa asiaa ei kuitenkaan tarvitse ottaa uudelleen käsiteltäväksi aikaisemmin kuin kahden viikon kuluttua päätöksestä, jolla käräjäoikeus on määrännyt säilöön otetun pidettäväksi edelleen säilössä asianomaisessa sijoituspaikassa. Laskettaessa tässä momentissa tarkoitettua määräaikaa ei sovelleta, mitä säädettyjen määräaikain laskemisesta annetun lain 5 §:ssä säädetään.

Käräjäoikeuden tulee ottaa asia uudelleen käsiteltäväksi säilöön otetun pyynnöstä 1 momentissa säädettyä aikaisemminkin, jos siihen on aihetta edellisen käsittelyn jälkeen ilmi tulleen seikan johdosta. Asiaa käsittelevän viranomaisen on välittömästi ilmoitettava säilöön otetulle ja hänen avustajalleen sellaisesta olennaisesta olosuhteista tapahtuneesta muutoksesta, joka antaa aiheen uudelleenkäsitelyyn, jollei säilöön otettua ole 127 §:n 1 momentin nojalla määrätty päästettäväksi vapaaksi.

Säilöön ottamista ja poikkeuksellista sijoittamista koskevan asian uudelleen käsittely voi tapahtua 125 §:n 3 momentissa tarkoitettua videoneuvottelua tai muuta teknistä tiedonvälitystapaa käyttäen, jos käräjäoikeus pitää sitä soveliaana. Säilöön otettu ulkomaa-lainen on kuitenkin tuotava käräjäoikeuteen, jos käräjäoikeus pitää sitä tarpeellisenä.

Käräjäoikeuden on varattava sosiaalityöntekijälle tilaisuus antaa lausuntonsa, kun käräjäoikeus ottaa huoltajansa kanssa säilöön otetun lapsen säilöön ottamista koskevan päätöksen uudelleen tutkittavaksi. Käräjäoikeuden on päästettävä lapsi vapaaksi, jollei säilös-sä pitämisen jatkamiselle ole erityisiä syitä.

190 §

Valitus

Poiketen siitä, mitä hallintolainkäyttölaissa säädetään, valitus on tehtävä 21 päivän ku-luessa päätöksen tiedoksisaannista, jos kyse on turvapaikkamenettelyssä tehdystä Maa-hanmuuttoviraston päätöksestä kansainvälistä suojelua koskevassa asiassa. Valitus on teh-tävä mainitussa määräajassa myös, jos valituksenalaisella päätöksellä on samalla ratkaistu muulla perusteella haettu oleskelulupa ja päätetty maasta poistamisesta ja maahantulokiel-losta.

193 §

Valitus Helsingin hallinto-oikeuteen

Helsingin hallinto-oikeuden on käsiteltävä valitus 1 momentin 1—3 kohdassa tarkoite-tussa asiassa kiireellisenä.

196 §

Valitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen

Tässä laissa tarkoitettuun hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamal-la korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Hallinto-oikeuden päätökseen, joka koskee viisumin epäämistä, mitätöimistä tai ku-moamista, ei kuitenkaan saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Valitus ja valituslupahakemus tulee 190 §:n 3 momentissa tarkoitettussa asiassa tehdä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valituslupa voidaan myöntää, jos lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa ta-pauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeää saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi tai jos luvan myöntämiseen on muu erityisen painava syy.

Korkeimman hallinto-oikeuden on käsiteltävä valitus 193 §:n 1 momentin 1—3 koh-dassa tarkoitettussa asiassa kiireellisenä.

197 a §

Lisäselvityksen toimittamiselle asetettava määräaika

Hallintotuomioistuin voi ulkomaalaisasiaa käsitellessään asettaa asian laatuun nähden kohtuullisen määräajan, jonka kuluessa osapuolten on toimitettava mahdollinen lisäselvi-tys asiassa. Jos osapuoli toimittaa lisäselvitystä määräajan jälkeen, tuomioistuin voi jättää sen huomioon ottamatta.

Valituksen tekeminen valituslupa-asiassa

Valituslupa-asiassa valitus ja valituslupahakemus toimitetaan korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituslupahakemuksessa on ilmoitettava syyt, joiden vuoksi hakija katsoo, että valitusluvan myöntämiseen on 196 §:n 4 momentissa tarkoitettu peruste.

Valitus ja valituslupahakemus voidaan toimittaa Suomen edustustolle, jos valittaja ei enää oleskele Suomessa. Säilöön otettu saa toimittaa valituksensa ja valituslupahakemuksensa säilöönottotilasta vastaavalle. Valituksen ja valituslupahakemuksen vastaanottaneen on viipymättä toimitettava ne korkeimmalle hallinto-oikeudelle.

Täytäntöönpanoa koskevan hakemuksen ratkaiseminen

Hallinto-oikeus voi ratkaista täytäntöönpanon kieltämistä tai keskeyttämistä koskevan hakemuksen ilman viranomaisen toimittamia asiakirjoja, jos asian ratkaisemiseksi tarpeelliset seikat käyvät ilmi valituskirjelmästä tai muutoin.

Korkein hallinto-oikeus voi 1 momentissa säädetyn edellytyksin ratkaista täytäntöönpanon kieltämistä tai keskeyttämistä koskevan hakemuksen ilman asiassa kertyneitä asiakirjoja.

Käännyttämispäätösten täytäntöönpano

Jos hakija peruuttaa valituksensa kansainvälistä suojelua koskevassa asiassa, 102 §:ssä tarkoitettu uusintahakemus ei estä aikaisemman hakemuksen johdosta annetun lainvoimaisen käännyttämispäätöksen täytäntöönpanoa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2016.

Muutoksenhaussa ennen tämän lain voimaantuloa annettuun päätökseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Naantalissa 12 päivänä elokuuta 2016

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Oikeus- ja työministeri Jari Lindström